

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna -wokalistyka

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

Mgr. Zheng Hui

Księżę Tamino w *Die Zauberflöte* W. A. Mozarta

z perspektywy chińskiej kultury i edukacji muzycznej

ZLECENIODAWCA RECENZJI :

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo z dnia 14 stycznia 2025 roku, przesłane 12 marca 2025 roku.

Zlecenie podjęto na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.Dz.U. z 2023 r. Poz.742 z późn. zm.).

Konkluzja powinna zawierać jednoznaczne stwierdzenie, czy praca doktorska spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (T.j.Dz.U. z 2023 r. Poz. 742 z późn. zm.).

DOTYCZY :

wszczęcia, na wniosek Pana mgr. Zheng Hui, przewodu na stopień doktora sztuk w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne.

Do Nadesłanego mi przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC w Warszawie prof. Dr. hab. Roberta Cieślę pisma informującego, że w związku z decyzją w/w Rady, została mi powierzona funkcja recenzenta (bez oceny dorobku kandydata) w przewodzie doktorskim Pana mgr. Zheng Hui pt. „**Księżę Tamino w *Die Zauberflöte* W.A. Mozarta z perspektywy chińskiej kultury i edukacji muzycznej**” pod kierunkiem prof.dr hab. Ryszarda Cieśli

Rozprawa doktorska mgr. Zheng Hui składa się z pięciu rozdziałów, poprzedzającym wstępem w którym uzasadnia wybór tematu związanego z analizą przenikania się dwóch kultur : chińskiej i europejskiej.

Pracę uzupełnia podsumowanie, oraz bardzo liczna bibliografia, (w większości chińskich autorów) która obejmuje wiele artykułów i opracowań związanych z tematem rozprawy.

Jestem mile zaskoczony ogromną ilością literatury chińskiej na temat Mozarta. Autor ubolewa brak źródeł w literaturze zagranicznej, stricte związanych z rolą Tamina w „Czarodziejskim flecie”.

Pierwszy rozdział składa się z czterech podrozdziałów biograficznych Mozarta, jego twórczości, oraz historii samego tematu opery „Czarodziejski flet”. Autor często posługuje się tabelką zawierającą nazwy postaci z określeniem gatunku głosu, oraz znaczenie samego księcia Tamina.

Przedmiotem badań w drugim rozdziale jest postać Tamina z perspektywy chińskiej kultury muzycznej związanej z tamtejszą edukacją wokalną. Dalej znajdujemy porównanie wartości libretta w chińskiej operze „Ymeng Shan”, gdzie bohater reprezentuje takie same cechy charakteru przekazane w różny sposób, choć zbieżne z ekspresją artystyczną wyrażonej w muzyce operowej Mozarta.

Z pewnością partia Tamina, którą wykonuje Pan Zheng Hui jeszcze intensywniej inspirowa do niezwykle wglębnej analizy artystycznej, służącej w efekcie praktycznym wskazówkom poznania stylistyki Mozarta. Z tego powodu bardzo szczegółowo dokonuje analizy schematu budowy uwertury „Czarodziejski flet” na fragmentach zapisów nutowych.

W następnym podrozdziale analizuje arię i pozostałe fragmenty partii księcia Tamina wyliczając ilość taktów, strukturę i rozpiętość skali. Zwraca uwagę na uzyskanie nastroju. wynikającego z libretta i jego odniesienia do kompozycji.

Nie bez znaczenia są rozważania nad sposobem artykulacji języka niemieckiego w celu zachowania spójności barwy głosu (zwłaszcza w porównaniu z językiem chińskim).

W tym miejscu następuje kontynuacja dotycząca charakteru wizerunku muzycznego, oraz stylu wokalnego związanego z zadaniami reżysera, czy też pedagoga wokalistyki.

Doktorant przedstawia własne doznania i uwagi wykonawcze.

Bardzo interesujący jest rozdział trzeci w którym zawarte są wyniki badań zastosowania arii Tamina w nauczaniu muzyki wokalne w Chinach. W tym celu autor wykorzystał ankiety z ośmiu placówek dydaktycznych szkół wyższych, skierowanych do pedagogów i studentów. Wyniki ankiet przedstawione zostały za pomocą wykresów i kolorowych ilustracji, które wskazują na wzrost zainteresowania studentów i pedagogów muzyką Mozarta do dalszej edukacji i rozwoju wokalnym - zwłaszcza tenorów.

Doktorant, nawiązując do wyników ankiet postanawia analitycznie i bardzo szczegółowo przedstawić elementy składowe arii Tamina. Zaczyna od tłumaczenia tekstu z j.niemieckiego na j.polski, zwracając przy tym uwagę - jak ważnym elementem jest język i jego wymogi. Podaje wiele przykładów dotyczących wymowy spółgłosek i samogłosek występujących w arii.

Dla autora pracy ważne jest własne spostrzeganie użytych elementów techniki w trakcie przygotowania całej partii Tamina.

Skupia się na technikach wokalnych, mówiących o istocie oddechu i innych elementach na podstawie książki Zhon Xiaoana (niestety nie znam tłumaczenia).

Od rozdziału 3.2 do 3.6 następuje w większości podział na określenia dotyczące barwy, rodzaju głosu, ekspresji emocjonalnej i powrót do znaczenia j.niemieckiego.

Być może, tak szczegółowy podział w kilku powtarzających się zagadnieniach może służyć szczególnie chińskiemu wykonawcom, co jest założeniem pracy.

Stąd wypływa nazwa czwartego rozdziału : „Wpływ i znaczenie Czarodziejski flet i postaci Tamina dla opery chińskiej” w którym porównuje wykonania zagranicznych i chińskich artystów takich jak: Francesco Araiza, Piotra Beczały i Hanem Junyn.

(Moja uwaga) myślę że różnice scenografii i kostiumów czy reżyserii są oczywiste.

W dalszych rozważaniach ciekawy jest opis historii rozwoju kultury europejskiej w Chinach na początku XX w i jego stopniowe wdrażanie poprzez Media. Po ustanowieniu Nowych Chin zaczęto przywiązywać dużą wagę do kultury i sztuki europejskiej. Stąd premiera „Czarodziejski flet” w Centralnym Teatrze Operowym w roku 1981. Od tego czasu następuje rozwój współpracy, wymiana doświadczeń artystycznych i poszukiwanie innowacyjnych interpretacji.

Bardzo cieszy informacja o wymianie akademickiej Europy z Chinami i postrzeganie alegorii w postaciach „Czarodziejski flet”.

W rozdziale piątym zostaje przedstawiona twórczość chińskiego kompozytora Luna Kaia, jego biografia, oraz koncepcja kompozycji w stylu „bel canto”. Możemy przeczytać o genezie powstania fabuły opery „Yimeng Shan”. W opisie zostaje omówiona postać Lin Shengo - głównego bohatera opery. (Moja uwaga od str.163 do 188) Autor zadał sobie wiele trudu przedstawiając bardzo szczegółową analizę porównawczą Tamina z Lin Sheng. Niestety, jak sam stwierdził w rozdziale 5.6, istnieją znaczne różnice. Wymogi wokalne w obydwu operach opierają się na zróżnicowanej artykulacji. Każdy język libretta musi być dostosowany do muzyki kompozytora. Nie można na podstawie libretta porównać całego dzieła operowego, ponieważ najważniejszym elementem jest muzyka i żaden kompozytor nie jest Mozartem.

W podsumowaniu autor poszukuje wspólnego mianownika dla piękna muzyki, jej znaczenia i kultywacji na Świecie. Znaczenie Mozarta w edukacji wokalistyki jest ogromne.

Postać Tamina jest wzorcem do osiągnięcia wysokich walorów techniki wokalne, oraz wykonania stylistycznych.

Pozwolę sobie jeszcze na ocenę wyjątków partii Tamina w wykonaniu doktoranta na załączonych nagraniach CD.

Głos z dobrym legatem (czasem przypartym-powodującym szybkie wibrato), piękną wymową (w wykonaniu Chińczyka !) i zrozumieniem wykonawczym.

PODSUMOWANIE

Rozprawa pracy doktorskiej Pana mgr. Zheng Hui „książę Tamino w Die Zauberflöte W.A. Mozarta z perspektywy chińskiej kultury i edukacji muzycznej” zawiera wiele informacji na temat przysposobienia muzyki Mozarta, umieszczonych w zarysie historii Chin. Tym samym promuje europejską muzykę wokalną. Jego osobiste zaangażowanie, własne doświadczenie i przeprowadzone badania dają nadzieję na jeszcze większe osiągnięcia wokalnie - aktorskiej wiedzy wykonawczej i ujednolicenie muzyki na świecie.

KONKLUZJA

Rozprawa doktorska Pana mgr. Zheng Hui stanowi ciekawe badania dotyczące analizy i porównań w odniesieniu dla rozwoju chińskiej opery. Autor przekazuje swoje osobiste doświadczenia wokalne i interpretacyjne. Bardzo szczegółowo skupia się na wszystkich elementach postaci Tamina i wskazówkach fonetycznych, co jest szczególnie ważnym drogowskazem edukacyjnym w Chinach. Przybliża nam również w zarysie historycznym nowy trend rozwoju kompozycji operowej w Chinach.

Stwierdzam, że przedstawiona praca doktorska poprzez swój naukowy i twórczy charakter na badany temat stanowi wkład w rozwój dyscypliny artystycznej - wokalistyka, oraz w dziedzinie sztuk muzycznych.

Wobec powyższego stwierdzam, że Pan mgr Zheng Hui potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej, tym samym spełnił wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce (Dz.U. z 2023 r. Póź. 742 z późn. Zm.)

Stawiam wniosek o przyjęcie

Prof. Ryszard Karczykowski